

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Н А К А З

Київ

від _____ 20 _____ р.

№ _____

Про затвердження нової редакції
Статуту Національної бібліотеки
України для дітей

Відповідно до частини четвертої статті 12 Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу», пункту 3 частини першої статті 6 Закону України «Про управління об'єктами державної власності», частини четвертої статті 17 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань», наказу Міністерства культури та інформаційної політики України від 11.12.2023 № 693 «Про реорганізацію Державної бібліотеки України для юнацтва» та у межах повноважень, визначених Положенням про Міністерство культури та інформаційної політики України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2019 року № 885 (зі змінами),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Статут Національної бібліотеки України для дітей (нова редакція), що додається.
2. Генеральному директору Національної бібліотеки України для дітей (Гордієнко А.І.):
  - 2.1. Здійснити державну реєстрацію Статуту Національної бібліотеки України для дітей.
  - 2.2. Забезпечити виконання вимог Статуту Національної бібліотеки України для дітей.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на державного секретаря Лещука Ю.В.

Т.в.о. Міністра

Ростислав КАРАНДЄЄВ

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 39 від 24.01.2024
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400
Підписувач: Карандєєв Ростислав Володимирович
Дата підписання: 24.01.2024
Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства культури та
інформаційної політики України

« ____ » _____ 2024 р. № ____

Т.в.о. Міністра культури та
інформаційної політики України

_____ Ростислав КАРАНДЄЄВ

СТАТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ДЛЯ ДІТЕЙ

(нова редакція)

Код ЄДРПОУ 02215058

ПОГОДЖЕНО:

Загальними зборами трудового
колективу Національної бібліотеки
України для дітей

протокол від 10 січня 2024 року № 1/24

СЕ,
№

Київ 2024

Сертифікат: [30E2D9E / F90050 / B040000000C00300000 / 2A400](#)

Підписувач: [Карандєєв Ростислав Володимирович](#)

Дата підписання: [24.01.2024](#)

Дійсний з [13.06.2022 0:00:00](#) по [12.06.2024 23:59:59](#)

України для дітей», які затверджує генеральний директор.

II. МЕТА, ФУНКЦІЇ ТА НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Метою діяльності Бібліотеки є сприяння реалізації прав юних громадян на знання, освіту, користування культурними досягненнями, інформацією; формування, збереження та організація використання документних ресурсів, створення умов для залучення дітей до читання, формування й розвитку їхніх духовних та інформаційних потреб з урахуванням вікових і психологічних особливостей; наукове, інформаційне та методичне забезпечення системи бібліотечного обслуговування дітей та юнацтва, вивчення проблем педагогіки, соціології і психології читання.

2.2. Для реалізації вказаної мети Бібліотека здійснює функції:

- науково-дослідного, культурного, інформаційного, загальнодоступного центру державного значення;
- загальнодержавного книгосховища вітчизняних та зарубіжних творів друку, інших документів універсального характеру та повного репертуару вітчизняних творів друку для дітей та юнацтва;
- науково-методичного центру для обласних, спеціалізованих та інших публічних бібліотек України, які обслуговують дітей та юнацтво;
- координаційного та методичного центру з питань бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства, обміну та розповсюдження документів серед бібліотек для дітей та юнацтва;
- науково-організаційного центру з проблем інформаційного, бібліотечно-бібліографічного обслуговування користувачів;
- центру міжнародного книгообміну і міжбібліотечного абонементу.

2.3. Основними напрямками діяльності Бібліотеки є:

- інформаційне, культурне, науково-методичне і організаційне забезпечення системи бібліотечного обслуговування дитячого та юнацького населення України;
- участь у реалізації національної інформаційної політики, формуванні єдиного науково-інформаційного простору України;
- створення та участь у корпоративних бібліотечно-інформаційних об'єднаннях та проєктах;
- забезпечення підвищення рівня професійної компетентності працівників спеціалізованих бібліотек та інших публічних бібліотек, що обслуговують дітей та юнацтво;
- організація науково-практичних конференцій, семінарів, інших освітніх заходів з питань розвитку культури та бібліотечної справи;
- науково-організаційна діяльність у сфері бібліотекознавства, бібліографознавства, документознавства та з питань бібліотечного обслуговування користувачів;
- вивчення соціально-значущих проблем бібліотечного обслуговування та прогнозування розвитку діяльності бібліотек, що обслуговують дітей та юнацтво, надання консультативної допомоги з питань бібліотекознавства та бібліографознавства, організації бібліотечної

СЕД АСКОД - Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 39 від 24.01.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандеев Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

- справи, правового регулювання діяльності бібліотек;
- науково-бібліографічна діяльність зі створення та використання бібліографічних ресурсів рекомендаційної та науково-допоміжної бібліографії;
  - видавнича діяльність, розповсюдження власних видань;
  - формування, облік та використання документних ресурсів;
  - комплектування Бібліотеки вітчизняними та зарубіжними творами друку, іншими документами універсального характеру, що мають культурну, наукову і художню цінність, повного репертуару вітчизняних творів друку для дітей та юнацтва шляхом отримання обов'язкового примірника у порядку, установленому законом, придбання за готівковий і безготівковий рахунки, державного та міжнародного документообміну, отримання в дарунок та з інших джерел;
  - збереження бібліотечних фондів, репрографія, реставрація документів та палітурні роботи;
  - наукове опрацювання, каталогізування усіх видів документів;
  - розкриття фонду через систему каталогів і картотек Бібліотеки на різних носіях інформації;
  - формування власних баз даних, організація доступу до них, участь в інформаційному обміні;
  - створення бібліографічного репертуару вітчизняної видавничої продукції для дітей та юнацтва;
  - упровадження інформаційних технологій;
  - формування електронної бібліотеки;
  - створення електронних документів та колекцій таких документів, у тому числі з фонду рідкісних видань;
  - бібліотечне обслуговування дітей, юнацтва та організаторів дитячого читання шляхом надання послуг через абонементи (у тому числі міжбібліотечний), читальні зали, пункти видачі, дистанційне обслуговування засобами телекомунікації;
  - формування інформаційної культури користувачів;
  - рекламна діяльність;
  - соціокультурна діяльність, проведення культурно-просвітницьких, освітніх та дозвіллевих заходів;
  - організація експозиційно-виставкової діяльності;
  - розширення сфери взаємодії з суспільством, кола соціального партнерства;
  - міжнародна діяльність, участь у реалізації міжнародних бібліотечних програм з питань бібліотечної справи.

2.4. Бібліотека має право надавати платні послуги відповідно до законодавства України.

2.5. У своїй діяльності Бібліотека керується принципами нейтралітету щодо політичних партій, громадських рухів і конфесій; гуманізму, пріоритету загальнолюдських цінностей.

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України

Підписувач: Карандеєв Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

III. ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС БІБЛІОТЕКИ

3.1. Бібліотека є юридичною особою публічного права. Права і обов'язки юридичної особи Бібліотека набуває з дня її державної реєстрації.

3.2. Участь Бібліотеки в асоціаціях, корпораціях та інших об'єднаннях здійснюється на добровільних засадах, якщо це не суперечить законодавству України та наказам Уповноваженого органу управління. Бібліотека не може бути засновником юридичних осіб.

3.3. Бібліотека веде самостійний баланс, має рахунки в органах Державної казначейської служби України, гербову печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом. За необхідності Бібліотека може відкривати валютні рахунки у банківських установах.

3.4. Бібліотека несе відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах майна, що їй належить, згідно з законодавством України.

Бібліотека не несе відповідальності за зобов'язаннями держави та Уповноваженого органу управління.

Держава та Уповноважений орган управління не несуть відповідальності за зобов'язаннями Бібліотеки.

3.5. Бібліотека має право відповідно до законодавства України укладати угоди, набувати майнові та особисті (немайнові) права, нести обов'язки, бути позивачем і відповідачем у судах, третейських судах.

3.6. Бібліотека не має в своєму складі інших юридичних осіб.

IV. МАЙНО БІБЛІОТЕКИ

4.1. Майно Бібліотеки становлять основні засоби, оборотні та необоротні активи, а також інші цінності, вартість яких відображається у самостійному балансі Бібліотеки.

4.2. Майно Бібліотеки є державною власністю і закріплюється за нею на праві оперативного управління. Здійснюючи право оперативного управління, Бібліотека володіє, користується та розпоряджається зазначеним майном відповідно до законодавства України та цього Статуту. Майно Бібліотеки не підлягає приватизації.

Земельні ділянки, на яких розташована Бібліотека, передаються їй у безстрокове користування відповідно до земельного законодавства.

4.3. Діяльність Бібліотеки здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України (загального та спеціального фондів).

4.4. Джерелами формування майна Бібліотеки є:

- асигнування з Державного бюджету України;
- кошти, одержані від надання платних послуг, інших видів господарської діяльності;
- безоплатні та благодійні внески, пожертвування юридичних і (або) фізичних осіб;
- інші джерела, не заборонені законодавством України.

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 39 від 24.01.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандеев Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

відчужувати, списувати, передавати майно, а також брати або здавати в орендне користування нерухоме майно (будівлі, споруди, приміщення) та інше окреме індивідуально визначене майно (устаткування, транспортні засоби, інвентар та інші матеріальні цінності, які їй належать), в установленому законодавством порядку.

4.6. Бібліотека не має права розподіляти отримані доходи (прибутки) або їх частини серед засновників (учасників), членів, організацій, працівників (крім оплати їх праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів Уповноваженого органу управління та інших пов'язаних з ними осіб.

4.7. Доходи (прибутки) використовуються виключно для фінансування видатків на утримання Бібліотеки, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами.

4.8. Списання з балансу основних засобів Бібліотеки проводяться відповідно до законодавства України.

4.9. Бібліотека для вирішення своїх господарських завдань може брати в оренду приміщення, придбавати або брати в оренду матеріали, комплектуючі вироби, транспортні засоби, машини та обладнання, інформацію, наукові розробки та методики, а також все інше, необхідне для роботи Бібліотеки в юридичних осіб будь-якої форми власності, а також у фізичних осіб як в Україні, так і за її межами відповідно до норм законодавства України.

4.10. Бібліотека реалізує власні майнові права та здійснює володіння і користування природними ресурсами у порядку, встановленому законодавством України.

Держава гарантує захист майнових прав Бібліотеки. Вилучення державою у Бібліотеки майна, що нею використовується, здійснюється лише у випадках і порядку, передбачених законодавством України.

4.11. Збитки, завдані Бібліотеці в результаті порушення її майнових прав громадянами, юридичними особами і державними органами, відшкодовуються Бібліотеці за рішенням судових органів.

Збитки, завдані Бібліотеці внаслідок виконання рішень органів державної влади чи органів місцевого самоврядування, які було визнано судом неконституційними або недійсними, підлягають відшкодуванню зазначеними органами добровільно або за рішенням суду.

4.12. Відповідальність за дотримання порядку ведення, достовірність бухгалтерського, оперативного обліку, фінансової, бюджетної та статистичної звітності несе генеральний директор Бібліотеки.

V. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ БІБЛІОТЕКИ

5.1. Бібліотека має право:

5.1.1. Планувати свою діяльність, визначає стратегію та основні напрями свого розвитку відповідно до галузевих науково-технічних прогнозів та пріоритетів.

5.1.2. Надавати платні послуги за цінами, що формуються відповідно до законодавства України.

5.1.3. На захист створених нею баз даних, інших об'єктів інтелектуальної

СЕД-АККОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 39 від 24.01.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандеев Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

власності Бібліотеки згідно з законодавством України.

5.1.4. Створювати філії, відділення та інші відокремлені підрозділи, які не мають статусу юридичної особи, за погодженням з Уповноваженим органом управління та відповідними органами місцевого самоврядування.

5.1.5. Відповідно до законодавства України:

- самостійно визначати зміст, напрями та форми своєї діяльності;
- здійснювати господарську діяльність, відкривати в порядку, визначеному законодавством, рахунки в органах Державної казначейської служби України, установах банків, у тому числі валютні, устанавлювати перелік платних послуг, визначати джерела комплектування своїх фондів;
- устанавлювати пільги для окремих категорій користувачів Бібліотеки;
- визначати види та розміри компенсаційної шкоди, заподіяної користувачами Бібліотеки, у тому числі пені за порушення термінів користування документами;
- визначати умови використання бібліотечних фондів на основі договорів з юридичними та фізичними особами;
- вилучати та реалізовувати документи зі своїх фондів відповідно до нормативно-правових актів;
- здійснювати у встановленому порядку співробітництво з бібліотеками та іншими установами і організаціями, у тому числі іноземних держав, вести міжнародний документообмін, бути членом міжнародних організацій, брати участь у реалізації державних і регіональних програм у межах своєї компетенції та програм розвитку бібліотечної справи;
- здійснювати іншу діяльність, спрямовану на виконання статутних завдань, яка не суперечить законодавству України.

5.1.6. Розробляти структуру і штатний розпис Бібліотеки та подавати на затвердження Уповноваженому органу управління.

Функції, права та обов'язки структурних підрозділів Бібліотеки визначаються положеннями про них, що затверджуються генеральним директором Бібліотеки.

Оплата праці працівників здійснюється відповідно до чинного законодавства

5.2. Обов'язки Бібліотеки:

5.2.1. Бібліотека зобов'язана брати участь у виконанні державних програм, а також враховувати їх при формуванні планів роботи Бібліотеки, визначенні перспектив свого економічного і соціального розвитку та виборі контрагентів.

5.2.2. Бібліотека не має права вилучати та реалізовувати документи, віднесені до рукописних рідкісних, цінних видань, унікальних документальних пам'яток, крім випадків, передбачених законодавством України.

5.3. Відповідно до законодавства України Бібліотека:

5.3.1. Забезпечує своєчасну сплату податків та інших відрахувань згідно з законодавством України;

5.3.2. Здійснює реконструкцію, капітальний ремонт основних засобів;

СЕД АКОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 39 від 24.01.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандеев Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

- 5.3.3. Здійснює оперативну діяльність з матеріально-технічного забезпечення, сприяє ефективному використанню та збереженню державного майна;
- 5.3.4. Придбаває необхідні матеріальні ресурси у підприємств, організацій та установ незалежно від їхньої форми власності, а також у фізичних осіб;
- 5.3.5. Створює належні умови для високопродуктивної праці, забезпечує додержання законодавства про працю, правил та норм охорони праці, техніки безпеки, соціального страхування;
- 5.3.6. Здійснює заходи з удосконалення організації заробітної плати працівників з метою посилення їх матеріальної зацікавленості як в результатах особистої праці, так і в загальних підсумках роботи Бібліотеки, забезпечує економне і раціональне використання фонду споживання і своєчасні розрахунки з працівниками Бібліотеки;
- 5.3.7. Виконує норми і вимоги щодо охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання і відтворення природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки;
- 5.3.8. Здійснює первинний (оперативний) та бухгалтерський облік результатів своєї роботи, складає статистичну звітність, а також надає відповідно до вимог закону фінансову звітність та статистичну інформацію щодо своєї діяльності, інші дані, визначені законодавством;
- 5.3.9. Своєю діяльністю забезпечує реалізацію прав громадян на бібліотечне обслуговування, установлених Законом України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»;
- 5.3.10. Звітує про свою діяльність перед Уповноваженим органом управління та громадськістю;
- 5.3.11. Забезпечує збереження та належне зберігання особливо цінних та рідкісних видань, колекцій, віднесених до національного культурного надбання, бібліотечних фондів, іншого майна, яке перебуває на балансі Бібліотеки, і несе відповідальність за їх облік, включення до автоматизованих баз даних, а також державну реєстрацію;
- 5.3.12. Вилучає документи зі своїх фондів відповідно до нормативно-правових актів;
- 5.3.13. Не допускає використання відомостей про користувачів Бібліотеки з будь-якою метою, крім наукової, без їхньої згоди.

VI. УПРАВЛІННЯ БІБЛІОТЕКОЮ. ПРАВА ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ БІБЛІОТЕКИ

- 6.1. Управління Бібліотекою здійснюється на основі поєднання прав керівника Бібліотеки щодо господарського використання державного майна і участі в управлінні трудового колективу Бібліотеки.
- 6.2. Управління Бібліотекою здійснює генеральний директор, який призначається шляхом укладення контракту і звільняється з посади Уповноваженим органом управління на умовах контракту та несе повну відповідальність за виконання Бібліотекою її функцій.

6.3. Генеральний директор Бібліотеки вирішує питання статутної діяльності

СЕД АСКОП Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 39 від 24.01.2024

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400

Підписувач: Карандеев Ростислав Володимирович

Дата підписання: 24.01.2024

Дійсний з 13.06.2022 0:00:00 по 12.06.2024 23:59:59

Бібліотеки, за винятком тих, що віднесені цим Статутом до компетенції Уповноваженого органу управління.

Генеральний директор Бібліотеки:

- несе повну відповідальність за стан та результати діяльності Бібліотеки;
- без доручення діє від імені Бібліотеки, представляє її інтереси в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, інших організаціях, у відносинах з юридичними особами та громадянами;
- без дозволу Уповноваженого органу управління визначає осіб шляхом включення їх до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, уповноважених на вчинення дій від імені Бібліотеки в частині самопредставництва в судах з усіма правами, наданими представникам відповідно до законодавства;
- формує адміністрацію Бібліотеки;
- затверджує Правила внутрішнього трудового розпорядку;
- затверджує положення та інструкції; видає накази та розпорядження, обов'язкові для виконання всіма працівниками Бібліотеки;
- має право підпису на локальних та інших документах Бібліотеки;
- відповідно до трудового законодавства приймає, переводить та звільняє працівників, укладає договори, надає доручення, затверджує посадові інструкції та забезпечує постійне вдосконалення організації праці працівників Бібліотеки;
- розпоряджається державним майном за дозволом Уповноваженого органу управління відповідно до законодавства України;
- несе відповідальність за рівень оперативного управління, звітує перед Уповноваженим органом управління про виконання планів та договірних зобов'язань, про результати діяльності Бібліотеки, дотримання трудового законодавства, правил та норм охорони праці та техніки безпеки;
- визначає облікову політику Бібліотеки, обирає форму бухгалтерського обліку та створює необхідні умови для правильного його ведення;
- створює умови для високопродуктивної праці працівників, використовуючи засоби матеріального та іншого заохочення, дисциплінарного та матеріального впливу;
- забезпечує виконання зобов'язань, визначених укладеними Бібліотекою договорами;
- затверджує розцінки і розміри оплати за договорами;
- проводить аудит річної фінансової звітності;
- розпоряджається коштами з дотриманням порядку, встановленого Уповноваженим органом управління відповідно до законодавства України;
- несе відповідальність за формування та виконання кошторисів доходів і видатків;
- несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і

СЕД АСКОД Міністерство культури та інформаційної політики України
№ 39 від 24.01.2024

Сертифікат: [58E2D9E7F900307B040000008C6630006B72A400](#)

Підписувач: [Карандеев Ростислав Володимирович](#)

Дата підписання: [24.01.2024](#)

Дійсний з [13.06.2022 0:00:00](#) по [12.06.2024 23:59:59](#)

7.1. Припинення діяльності Бібліотеки здійснюється шляхом її реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації у випадках та порядку, встановлених законодавством України.

7.2. При реорганізації чи ліквідації Бібліотеки працівникам, які звільняються, гарантується додержання їхніх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.

7.3. Ліквідація Бібліотеки здійснюється ліквідаційною комісією, яка створюється відповідно до законодавства України.

7.4. У разі припинення діяльності Бібліотеки (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення) активи за погодженням Уповноваженого органу управління передаються одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зараховані до доходу бюджету.

7.5. Скасування державної реєстрації позбавляє Бібліотеку статусу юридичної особи і є підставою для вилучення її з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.
